

- 1) Γεροντόγερος, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ντίπ γιρου-
πλιάκους κατάντ'σι οὐ Θουμᾶς τ'ς Κατιρίνας Κουκούλ.
2) Σκωπτικῶς, ὁ γέρων Ἦπ. (Ἰωάνν.)

γεροπόντικας ὁ, Πελοπν. (Ἀργ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. πόντικας.

Μῦς γηραλέος καὶ πολυπείρος: Ἐτοιμαστήκανε τὰ πον-
τίκια νὰ βγοῦν δῶ, μὰ τὰ μπόδισε ἕνας γεροπόντικας...
Γυρίζει πίσω ὁ γεροπόντικας καὶ λέει: τρυπῶστε πιὸ βαθιά.

γεροπόρνος ὁ, πολλὰχ. γεροποῦρνος Πελοπν. (Κλει-
τορ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. πόρνος.

Γέρων ἐκλυτος, ἀσελγής πολλὰχ.: Εἶναι ἕνας γεροπόρνος!
πολλὰχ. Εἶναι σὰν καὶ δαῦτον γεροποῦρνο (Κλειτορ.) ||
Ἄσμ.

Τὴν ἀρπᾶ ὁ γεροπόρνος τσαὶ γιὰκ-ῶ τη 'ς τὸ λαιμό,
μήτε ἀγιασμὸ κοιτ-τάζει μήτε Τίμιο Σταυρὸ
(γιὰκ-ῶ = δαγκάνει) Μεγίστ. Συνών. γεροραμολί.

γεροποῦρτσος ὁ, Θράκ. (Αἰν.) γεροπροῦτσος Θράκ.
(Αἰν.) γιρουπροῦτσος Εὐβ. (Ἀκρ.) γεροπρίτσος Θράκ.
(Αἰν. Σαρκεκλ. Σηλυβρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. ποῦρτσος, παρὰ
τὸ ὅπ. καὶ οἱ τύπ. προῦτσος καὶ πρίτσος.

1) Γηραιὸς τράγος Θράκ. (Σαρκεκλ.) 2) Σκωπτικῶς, ὁ
ἐσχατόγηρος Θράκ. (Αἰν.) 3) Γέρων ἐκλυτος, ἀσελγής Θράκ.
(Σαρκεκλ.) 4) Θωπευτικῶς, γέρων διατηρῶν τὰς σωμα-
τικὰς του δυνάμεις ἀκμαίως Εὐβ. (Ἀκρ.)

γεροπρίναρος ὁ, Γ. Βλαχογιάνν., Μεγάλ. Χρόν., 41.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. πρίναρος, με-
γεθ. τοῦ πρίνος.

Πρίνος μεγάλη με πολλοὺς καὶ ἐκτεταμένους κλώνους
καὶ κορμὸν μεγάλον καὶ γηραλέον: Νὰ καὶ τὸ σπῖτι τὸ δικό
σου. Νάτος κι ὁ γεροπρίναρος ὁ φουντωτός, νὰ καὶ τὸ ξερο-
πήγαδο 'ς τὴν πέτρινη αὐλή.

γεροπροβάτα ἡ, Πελοπν. (Ξεχώρ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. προβάτα.

Πρόβατον θῆλυ γηρασμένον: Ἐσφαξε ὁ γέρος μου τσεί-
νη τὴ γεροπροβάτα, τσαὶ τρώμε ἄβαβα (= συνεχῶς).
Συνών. γεροπροβατῖνα.

γεροπροβατῖνα ἡ, πολλὰχ. γεροπροβατῖνα Κρήτ. (Ρέ-
θυμν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. προβατῖνα. Ὁ
τύπ. γεροπροβατῖνα κατὰ σύμφυρ. πρὸς τὸ γραιῖα
γραι.

Πρόβατον θῆλυ γηρασμένον.

γεροραμολί τό, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. ραμολί.

Γέρων μωρός, ἐκλυτος καὶ ἀσελγής: Μὰ τί περιμένεις
ἀπ' αὐτόν; Ἐνα γεροραμολί εἶναι σύνθηθ. Εἶναι ἕνας γερο-
ραμολί, πὺν ἀκολουθεῖ 'ς τοὺς δρόμους ὅλες τὶς μικρὲς μα-
θήτριες. Π. Νιρβάν., Ἀγριοπούλ. 247. Συνών. γερο-
πόντος.

γέρος ὁ, κοιν. καὶ Καππ. (Συνασσ. Φάρασ. Φερτ. κ.ά.)
Πόντ. (Οἶν. Τραπ. κ.ά.) γέρους βόρ. ἰδιώμ. γέρον Καππ.

Πόντ. (Ἰμερ. Κρώμν. Τραπ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ. Χα-
βουτσ.) γέρο Ἀπουλ. (Καλημ. Μαρτ. κ.ά.) Καλαβρ. (Μπόβ.)
Κορσ. Πόντ. (Ἰφ. Τραπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γέρε Τσα-
κων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) ζέρος Ἀστυπ. Κάλυμν. Φολέγ. ξέ-
ρος Κάλυμν. Κορσ. Πελοπν. (Ἀρεόπ. Μάν.) δέρος Ρόδ.
Χάλκ. ἔρος Ἰκαρ. Κάρπ. Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κινίδ.
Σκαδ. Τρίποδ.) Χάλκ. ἔρους Μακεδ. (Βελβ. Κοζ. κ.ά.)
γέους Θράκ. (Ταῖφ.) γέους Σαμοθρ. ἀγέρους Στερελλ.
(Φθιώτ.) γέρονος Πόντ. (Κρώμν.) γέρος Καππ. (Ἀνακ.
Ἀραβάν. Γούρτον. Μαλακ. Μισθ.) γέρο τό, Καλαβρ. (Μπόβ.)
Πληθ. γέρ' βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πόντ. γέρε Τσακων. (Βάτικ.)
γεράδε Τσακων. γερόζια Καππ. (Φερτ. κ.ά.) γιορζία
Καππ. (Ἀραβάν.) Θηλ. γέρισσα Ἀστυπ. Κύπρ. Πάρ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γέρος καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ἀρχ. γέ-
ρων. Βλ. Λεξικογρ. Δελτ. 9 (1963), 7, 26, 43. Πβ. καὶ Γ.
Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 7-9. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ τύπ. γέ-
ρος πβ. γέμα — γέομα, γεφύρι — γέοφύρι.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ γέρων, ὁ προβεβηκυίας ἡλικίας ἀνὴρ
κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. Μαρτ. κ.ά.) Καλαβρ. (Μπόβ.)
Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Γούρτον. Μαλακ. Μισθ. Συνασσ.
Φάρασ. Φερτ. κ.ά.) Πόντ. (Κρώμν. Οἶν. Τραπ. κ.ά.) Τσα-
κων. (Βάτικ. Πραστ. Χαβουτσ.): Πέρασ' ἕνας γέρος. Εἶναι
γέρος πιά κοιν. Τά 'φαγε τὰ ψωμιά του 'κεῖνος ὁ γέρος (τά
'φαγε τὰ ψωμιά του = ἐγήρασε πολὺ, εἶναι ὑπέργηρος) Πε-
λοπν. (Γαργαλ.) Αὐτὸς σγουνῶνει σὰν ἑκατὸ χρονῶνε γέρος
(σγουνῶνει = ἔχει κύρτωσιν) Πελοπν. (Ξεχώρ.) Πέθανε ὁ
πάππος του πολὺ γέρος Πελοπν. (Οἶν.) Ἀδέστε νὰ ἰδοῦμε
βῶς θὰ ξεμιστέψωμε δὴ γοπελιά ἀπὸ τοῦ γέρο τ' ἀδόδια
(ξεμιστέψωμε = γλυτώσωμε) Κρήτ. Ἡμέθεινε ὁ γέρος, μὰ
ποτέ δὲν ἦκαμε παραλυσία ἀπάνω 'ς τὸ κρασί Κίμωλ. Ἐρος
εἶναι κι ἂν ἀπεθάνη, εἶδα θὰ χάσωμε; Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὁ
'έρος ἔμεινε 'ς τὴ βροχή κι ἀνετρομαλ-λῆζετο κ' ἐτουρτού-
ριζε κι ἀνεστέναζεν ἀπὸ τὴν καρδιά του Κάρπ. Ξεφορτῶν-νει
ὁ ἔρος καὶ ἄλ-λει τημ μέσ' τὴ τσάκαμ (ἄλ-λει τημ = τὴν βάλ-
λει, τσάκα = σάκκος) Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Εἶμι γέρους, γέρασα
πουλὺ Εὐβ. (Ἀγία Ἀν.) Εἶμι γέρους οὐ Μήτσους κι ξαστου-
χάει (= λησμονεῖ) Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) Ἡρθ' ἡ γέρους ἡ Θύ-
μους 'πὺν τὰ Τρίκαλα Θεσσ. (Φωτειν.) Μὴ λές τέτοια λόγια
γέρους ἄθρουπους Ἀλόν. Εἶμι γέρους πουλὺ ἡ μπάρμπας μ'
κι δὲ θὰ τ' βγάλ' τοῦ ἡμῶνα Μακεδ. (Γήλοφ.) Ἀκοῦτε
ἱμένα τοῦ γέρον κι δὲ θὰ πᾶτι χαμέν' Στερελλ. (Ἀχυρ.) Κεῖ
πὺν πάαινε, βρίσκ' ἕνα γέρον Θράκ. (Ταῖφ.) Πέτανεν ἕνα γιό-
ρος Μισθ. Ξέβη ὁμβρό τ' ἕνα γιόρος χερῖφος (= ἄνθρωπος)
'Αραβάν. Ἐκεῖ σὸ δρόμο ἕνας γιόρος εἶχεν ἕνα μικρὸ καφε-
νεῖο Φλογ. Πέρακα 'πὸ τὸ γέρο, ὁ γέρο ἔχον 'ταρ 'ς τὸ σπῖτι
σ' κλέφτε (πέρασα ἀπὸ τὸ γέρο, ὁ γέρος εἶχε 'ς τὸ σπῖτι του
κλέφτες) Χαβουτσ. Οὐ Παδίλης εἶμι γέρους Σαμοθρ. Ρω-
τῆστ' ὁ καπετάνις τηνεῖ τὸ γέρε (ἐρώτησε ὁ καπετάνιος ἐ-
κεῖνον τὸν γέροντα) Βάτικ. Νὰ ρωτήσω τὸ γέρον νὰ 'ρᾶμε
τὸ 'ν' ἀοῦ (νὰ ἐρωτήσω τὸν γέροντα διὰ νὰ ἰδοῦμε τί λέγει)
Τσακων. Ὁ Βασίλακας δὲν ἦτανε γνήσιος τοῦ γέρον Μιχα-
λιό, ἀλλὰ ἀγοραστός (δὲν ἦτο γνήσιον τέκνον, ἀλλὰ ἀποκτη-
θὲν κατόπιν εἰκονικῆς ἀγορᾶς) Πελοπν. (Λάγ.) Παντρεύ-
τανε πιά καὶ τὸ τελευταῖο παιδί τοῦ γερο-Πανάγου Πελοπν.
(Μεσσην.) Φτούνη ἡ Σοφία τοῦ γερο-Σταμάτη τοῦ Κουφοῦ
ἔχει κάτι ἀρίδες σὰν ἀντιά (= ἔχει μακροὺς καὶ χονδρούς
πόδας) Πελοπν. (Παιδεμέν.) Πέθανε κι ὁ γερο-Σωτήρης ὁ
Ταγκαλάκης Πελοπν. (Κοντογόν.) Ἐδῶ ἕνα κουχτουμάκι
γέννηκε 'ς τὸ κρεβάτι ὁ γερο-Σινός καὶ δὲν τὸ λείει νὰ πεθάνη
(κουχτουμάκι = κουβάρι, δὲν τὸ λείει νὰ πεθάνη = διατηρεῖ-
ται ἀκόμη εἰς τὴν ζωὴν) Πελοπν. (Παιδεμέν.) Τί λές, ρέ

